

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Melyben negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
 Földben: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Andrássy a király előtt. A póttartalékosok családjainak segélyezése.

TOLLHEGYEN.

— jan. 26.

(Andrássy a királynál) Megtudjuk rövidesen, hogy mi sül-fő az udvari konyhán: galamb-e, verese-e, vagy egyszerűen csak — kacsa? Ha a nemes grófot alkudozások végett hívták Bécsbe, akkor ugyan könnyű a dolga. Bécs van megakadva, mert nincs pénz, nincs ujong, nincs nagyhatalom, míg ellenben Magyarországnak nincs egyéb baja, mint egy kis darabontizmust, ezt pedig elviselheti szép szerivel. Más szeleket értünk mi már meg. Stant parati ferre, quid quid sors tulisset ultima. Andrássy az erősebb fél az alkuban, csakis jóval térhet vissza, mivel az idő szerint — mi várhatunk.

(Eötvös Fehérvárynál) Az ujpárt nagy rókája megint miskulacozdik. Fehérvárynál járt, neki békés műveletekre ajánlkozott. Ezt Eötvös Károly megcáfolja. Mi is tisztában vagyunk ezen látogatás céljával és — a lapok mai törvényszéki rovatát olvasva — el is hisszük, hogy a kormányelnöket nem annyira honatyai, hanem egyszerűen atyai minőségében környékezte meg.

(Tóth János elment.) A rettenetes távozott, helyette megjött Vaday, a ki a még rettenetesebb címére látszik pályázni. Ő fogja megírni mindama bakokat, a melyek Tóth urnak a sörétjétől mindaddig mentesen szívják Debrecen városa jó levegőjét. Legjobban örvendhet a Budapestről ide küldött rendőr hivatalnokoknak a mi debreceni rendőrségünk, mert önézettel mondhatja el, hogy imé a budapesti rendőrség még a debrecenénél is ügyetlenebb és rosszabb!

Középosztály és ellenállás.

— jan. 26.

Kiemeltük már, hogy a most folyó ellenállásnak, a nemzeti öntudat ébredésével járó nagy arányú mozgalomnak, eléggé nem hecsülhető eredménye az volt, hogy a jók felszínre kerültek és a rosszakat is előtérbe juttatták a lelkükben uralkodó gonosz indulatok. Nagyon hasznos volt mindakét fajttal színről-színre megösmernednünk. A jók, kik nemes honfiai szenvedelmektől indítatva léptek sorompóba a nemzet jogainak kiküzdésére, muló szenvedések és megpróbáltatások után a közéletnek hathatósabb tényezőivé fognak válni,

ők azok, akiknek — a budapesti akarnokok, ügyefogyott ügyvédek és selejtes újságírók rohamát ezentúl fölőlegessé téve — a képviselői mandátumokkal feldisziáltatnak és a nemzet törvényhozásában folytatják hazafias szellemben való küzdelmüket s ezen a révén a közkormányzat úgy nemzeti, mint egyéni szempontból, az eddiginél megbízhatóbb támaszaivá emelkednek fel. Ez nagy nyeresége a nemzetnek, valamint az sem vesztetés, hogy a bécsi alkotmánytiprás lelketlen eszközeivé alacsonyodott, úgy szellemi, mint erkölcsi tekintetben értéktelen elemek, lejárvák magukat s jövőre megszűnnek a nemzeti haladás akadályozóivá lenni.

Ez nagy haszon, valamint haszonnak kell tekintenünk, hogy a nemzet e küzdelmek folyamán sok tévedését látta be, sok hazug illuziójától szabadult meg. Egy Apponyi Albert gróf volt kénytelen annak megösméréséig eljutni, hogy a közigazgatás államosítása, a megyei és városi tisztviselők kinevezésének rendszere, a mellett, hogy külföldről (egységes nemzetek, Ausztria-féle leigázó siámi-ikérséget nem ismerő országok légköréből) a mi különös

Sóhaj.

Óh! Mért hogy minden óra, pillanat
 Feléd sodor csak, Te feléd ragad;
 Képeddel van nappalom tele . . .
 S ha elcsitul a szív mélyén a kín,
 Az édes szender puha szárnyain
 Téged hoz meg álmom éjjele!

Vajh! csillagom vagy, mely üdvhöz vezet?
 Vagy kárhozatba döntesz engemet?
 Mit se kérde, követlek vakon!
 Izzó vágy bilincse lelkemen,
 Arnyék lettem minden lépteden,
 Bus rabszolgák gyótró sorsa von!

Óh! Érzed é e szívnek kinjait?
 S ha érzed, — mond! — szeretni megtanít?
 Vagy ajkadon csak egy mosolyt fakaszt?
 S azt, hogy mi kín a szívnek érzeni,
 Hogy meg nem érte kell elvárni,
 Soha, soha meg nem érte azt? . . .

Bárki légy és bármi sors kisér,
 E szív-világa csak Te érte é,
 Úra lettél, össze törheted!
 És legyen bár sorsa: kín, pokol,
 Képed oltár 's az le nem omol,
 Szent marad a néma rom felett!

Zivuska Andor.

A nők a bál előtt.

— Két közlemény. —

(I.) „Tiszteld az ősz hajakat!” Így kezdé egykor egyik elhunyt kitűnő írónk szónoki beszédét. E beszédet nekem is meg kellett „boidogult rétor koromban” tanulnom. Mélyen be is véstem e kezdő sorokat lelkembe s tisztelem az öregeket. A kit tiszteletreméltónak találunk, azt utánozni szabad, szabad tehát nekem is követnem az öreg urak példáját, kik beszédjökbe szívesen szőnek latin közmondásokat. Én is két latin közmondást tűzök most csevegésem elejére.

Az egyik ez: „Qui bene distinguit, bene docet”, (a ki jól különböztet, jól tanít;) a második pedig ez: „divide et vinces”, (oszd részekre és győzni fogsz.) Ezek alapján, midőn arról írok, mit éreznek a nők a táncvigalom előtt? először különbséget teszek azon nők között, kik elmennek a táncvigalomra és azok között, a kik el nem mennek és azután szétválasztom őket.

Azok között, kik készülnek a bálba, vannak olyanok, kiknek „szívök királya” is el fog oda menni; de vannak olyanok is, kik tudják, hogy „ő” nem lehet ott. Talál-

koznak olyanok is, főkép a faluról jöttek közül, kik kevés ismerőst remélnek találhatni, sőt talán egyre sem számolhatnak egész bizonyossággal. Bármily hihetlennek látszik, de vannak olyan nők is, kik csak azért mennek, mert el kell menniük. Vannak olyanok is, kik leginkább csak azért mennek el, hogy ott — bocsánat! alig merem kimondani — hiuskodjanak s mielőtt többet „elbolondítsanak.” Az idősebb nők közül, az anyak közül pedig vannak olyanok — mi türes-tagadás! — kik szép eredmények fejében mennek.

A kik el nem mennek, azok közül né-melyek nagyon fiatalok, azért nem mehetnek el; mások pedig azért nem, mert ezeknek nem adhatnak éveikből nehányat kölcsön. Vannak olyanok, kiket gyász, másokat betegség, vagy váratlanul jövő szerencsétlenség akadályoz. Ismét vannak olyanok, kik azért nem mennek, mert, „majd a jövő bálba” mennek el, s olyanok, kiknek kellő költségük hiányzik. Legutóljára emlitem azokat, kik azért nem mennek el, mert „az eféle” már őket nem érdekli.

Tekintsünk most ezek szívébe.

Azok, kik tudják, hogy ott fog lenni „ő” is, a legnagyobb örömmel készülnek. Előttük óráknak tűnnek fel a táncvigalom

viszonyainkra átlátnak elméletnek lehet igen szép, de vele nem érünk el egyéb célt, mint azt, hogy a vármegyék és városok autonómiáját vele tönkretéven, alkotmányunk minden erőségének rombadőlése következne belőle. Imé, mily gáton török meg a most folyó harc, hogyha nem a vármegyék és városok, ezek tisztviselői karának nemes ellenállását, amelyek erősen elszánt akarattal vették vállalkra a törvénytelenül mellőzött parlament alkotmányvédő feladatait!

Más oka is van annak, hogy vezekelve döngessük mellünk, erősen hangoztassuk a „nostre culpa, nostramaxima culpa” bűnbánását. A rosszul értelmezett, egyoldaluan alkalmazott szabadelvűség legvétkesebb makbinációja volt a régi magyar középosztály letörése. Ezt türték bekötött szemmel az egymást kivető kormányok, ebben a vézes munkában multak egymást fölül egész társadalmi osztályok. A modern reformok előkészítés nélkül, egyszerre zudultak a nemzet fentartásában annyi érdemet szerzett földbirtokos osztályra, annak tönkrement és elzüllött az a része is, amely erre okot nem szolgáltatott. Sülyedni, veszni, zülleni engedték, holott ők voltak a nemzet legerősebb oszlopai és megérdemelték volna, hogy ők támogatásban részesüljenek.

Ugyan férne e csak halvány kétely is a nemzetnek mostani válságából való győztes kilépéséhez, ha a közélet előterébe lépett új elemek mellett ott küzdene az elpusztult régi középosztály is, melyet évszázadok zivatara edzettek meg ebben a küzdelemben? Ki félt jobban a régi magyar középosztály rendithetetlen nemzeti öntudatának ellenálló erejétől, mint Bécs, amely vajmi szívesen látta ezen középosztály szomorú hanyatlását? Minden társadalmi osztályban van nemes ellenállási képesség, de az igazi ellenálló erőt kárba veszni engedték. Ez csak megbénult karal forgatja már az ősi kardot. A vármegyei tisztviselők legnagyobbbrészt ama tisztos multu nemzeti elemből

elűit a percek, mint majd perceknek tűnnek fel a táncvigalom alatt az órák. Az ilyenek csak arra törekednek, hogy „néki” minél jobban tessenek s inkább vesznek föl oly színű ruhát, vagy oly ékszer, melyről tudják, hogy „előtte” kedvesek, mint olyant, melylyel inkább föltünhetnek a közönség előtt. Inkább akarnak „neki” tetszeni, mint a többi mindnek.

A kik tudják, hogy „szivők választottja” nem lehet ott, az előbbieknél sokkal egykedvűbben készülnek. Söhajtoznak, főképp mikor már fel vannak öltözve s végig nézve magukon azon öltönyben, mely bájaikat a szokottnál jobban kitünteti, lehetetlen elfojtanok a sohajt: „Miért nem lát ő is.”

A kik kevés ismerősre számítanak, azok egy aggodalommal foglalkoznak: „Kapok-e elég táncost?” Talán ezek szaladnak legtöbbször, de mindig csak pillatnyi időre a tükrökhöz s kérdik maguktól: „Elég szép vagyok-e?” Az ilyenek különös gonddal kérdezősködnek arról: „Eljő-e ez? ott lesz-e az?” s így tovább.

Hát azok milyenek, a kiknek el kell menniök. Az ilyenek többnyire, de nem mindig, szeszélyes hölgyek. Vannak azonban kivételek is. S mikényszerítheti a nőt, hogy menjen, ha nem akar? Sokféle; például ha egy kisvárosban a városi hivatalnokok egy

sarjadott és imé, alig lenne erő és méltóság alkotmányvédő küzdelmünkben, ha az ősi hagyomány lelkeket meg nem acélozta volna! A kinek még van energiája, az hadisorba áll, a ki pedig — gyöngé lélekkel — közülök is eszközévé alacsonyul a nemzet megrontásának, azt meglehetett volna tartani a nemzet javára. Imé, akik helyökbe léptek és hangadók, azok a székesfőváros gyűlési termében, Szegeden, a ligában, sajtóban, a nemzetközi csoportosulásokban, egyes hivatali viszonylatokban (kivált a pénzügyi, rendőri, királyügyészeti keretekben) nem segédcapatai, sőt ellenségei a nemzeti harcnak. Makón a Gerő Gézák és Iricz Hugók foglalják el a törvényesen megválasztott tisztviselők helyét, Sárosban tizenkét galíciai alak installálja a főispánt.

Nem akarunk mi osztályok és felekezetek ellen izgatni. Koránt sem. Azt óhajtuk inkább, hogy maradjon meg mindenki jogainak birtokában, hanem azokat ne a nemzet ellen, hanem a nemzet javára használja fel. Egyenlőséget akarunk, de az legyen a hazaszeretethen való egyenlőség is. Azt kívánjuk, hogy a rendes állapotok bekövetkeztével gondoljunk azokra, akiket könnyelműen elejtettünk, veszni engedtünk. Le kell vonnunk a mai válság tanulságait. A régi középosztályt, a melynél nem volt a multban erősebb falanksza a magyar alkotmány védelmének meg kell erősítenünk és harcoképesévé kell tennünk a jövő, talán még súlyosabb küzdelmeire!

Gáspár Imre.

▲ politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 26.

A véletlen csodás találkozása az, hogy éppen ma történt meg Bécsben az első lépés a válság megoldására.

Ezelőtt egy esztendővel a nemzeti felbuzdulás hatalmas ereje szólalt meg a választásokban, ma pedig a másfél év óta

jóteknycélu táncvigalmat adnak s a papa tekintélyes hivatalnok, neki részt kell vennie s így egyetlen lányának is, (ha csak a szinlelt betegségben vagy más etelében nem keres kibuvó ajtót, de ezt meg a gyöngéd gyermeki szeretet tiltja stb.) Sok eféle ok van. Az ilyen nők rendszeren akkor kelnek ki nagyon a táncvigalom ellen, mikor az még messze van; de ha már eljő az óra, rendszeren örülnek, hogy mehetnek.

Azok, kik leginkább hódításvágyból örülnek a táncvigalomnak, rendszeren legtöbb gondot fordítanak arra, hogy minél föltünőbbben jelenhessenek meg. Az ilyenekkel van legtöbb dolga a szabónak, a fodrászoknak stb. Ezeknek kerül rendszeren legtöbb a táncvigalom. Az ilyenek nem söhajttással, nem szende mosolylyal, hanem nemével a büszkeségnek néznek végig a tükrön s jaj volna azoknak, kik őket így bábra készölve látnák és nem bókólnának nekik. Mindenik nő örömmel veszi, ha csak a felöltözött szobalány is azt mondja neki: „ja be szép a kisasszony!” de a hiu nemcsak szívesen veszi, hanem meg is kívánja ezt.

(Vége következik.)

P. F.

huzódó válság állapotában állt be jelentős mozzanat.

Andrássy kihallgatása az első lépés a megoldás felé. — Törtétek ugyan eddig is ilyesféle kísérletek, de tulajdonképen ezeket a bécsi tényező sohaem vette komolyan.

A mai az komoly — legalább is komolynak látszó. — A bécsi körök mélyen érintette a Szerbia által megüzent vámháboru és a balkán zavargások. A monarchiának teljes összetartására és egész erejének latba vetésére lesz szükség, hogy az osztrák-magyar érdekek kellőképen meg legyenek védve. — Első követelmény tehát, hogy az osztrák császár békejobbot nyujtsen a magyar királynak és illetéknépen a magyar nemzetnek.

Amidőn ezen sorokat írjuk, még nem lehet tudni, hogy miyen eredménnyel végződött Andrássy gróf audienciája. — Lesz-e jelentős engedmény és ha igen, milyen téren?

A kérdésre a közeli napok, amikor a békepontozatok valószínűleg publikálva lesznek, — bőven megadják majd a feleletet.

A magyar nemzet addig nem tehet egyebet, minthogy türelemmel várja a fejleményeket és eközben meghányja-veti a különböző eshetőségeket.

Mai tudósításunk itt következik:

(Uexkuek gróf a királynál.)

Ő felsége ma kihallgatáson fogadta gróf Uexkuek budapesti hadtestparancsnokot. Vele hir szerint katonai ügyekről tanácskozott.

(Ellenszegülő póttartalékosok.)

Kecskemétről táviratozzák: A december 27 ére behívott póttartalékosok, a kik a behívási kötelezettségüknek eleget nem tettek, mint katonaszökevények tekintetnek és a csendőrség utasítást kapott azok letartóztatására. Eddig már több póttartalékost letartóztattak. A katonai ügyosztály mindent elkövet a póttartalékosok érdekében, s hogy a letartóztatásoknak elejét vegye, beidézi őket a katonai ügyosztályba, hol Gröber nyilvántartó rendőrrel a hadkiegészítő parancsnoksághoz kísérteti.

(Följelentés a főispán ellen.)

Kassáról jelentik, hogy Maléter István, a városi bizottság tagja, dr. Glück Lipót ügyvéd útján büntető följelentést adott gróf Pongrácz főispán és Kozora főjegyző ellen.

(A békepontok.)

A „Magyar Estilap” írja: Gróf Andrássy állítólag a következő feltételek mellett volna hajlandó a koalíció nevében is azonnal megegyezésre lépni:

A katonai kérdések királyi manifesztum útján nyernek ideiglenes elintéztést; a manifesztum abban a formában is megjelenhetik, amelyben a királyi elhatározás báró Fejérváry küldetése alkalmával közzététett.

A szabadelvűpárt kilences bizottsági programjának végrehajtását azonnal megkezdik.

A magyar ezredeknél a szolgálati és kiképzési nyelv a magyar lesz.

A jelvény- és cimerekérdést a hadsereg és a külügyi képviselőre nézve azonnal a megoldás stádiumába juttatják.

A gróf Tisza Istvántól kilátásba helyezett honvédtüzérséget, továbbá a honvéd műszaki csapatokat felállítják.

A közös pénzügyminiszteriumot Budapestre helyezik.

Az országgyűlés feloszlása és elnapolása tekintetében alkotmányjogi korlátozást inaugurálnak.

Bécsi jelentések szerint már csak abban volna nehézség, hogy a király a vezényszó dolgában nem akar semmiféle sem ideiglenes, sem végleges elintézésbe belemenni, hanem ezt a kérdést egyszermindenkorra ki akarja kapcsolni a vitás tételek sorából. Szóval: a felségjog feltétlen elismerését követeli és ezt: manifestumában ki is jelentené.

(Megakadályozott beszámoló.)

A darabontok már a szabad szólás és gyűlekezés jogát, sőt a képviselő imennitását sem tartják tiszteletben. Szepsiből jelentik, hogy Sziklay Ede, a kerület országgyűlési képviselője megakart tartani beszámoló beszédét, a fősztolgabíró azonban ebben karhatalommal megakadályozta, bár a beszámoló bejelentését öt nappal előbb tudomásul vette.

(A darabont főispán ügye.)

Brezovay, a borsodi megyefőnök, tudvalevőleg elégtételt kért Miklós Ödöntől, aki őt installációja alkalmával állítólag megsértette. A két fél megbízottai még ma tárgyalták az ügyet s mivel Miklós kijelentette, hogy Brezovayt személyében sérteni nem akarta, az ügyet békésen elintézték.

(Andrássy Gyula gróf Bécsben.)

A király Andrássy Gyulát ma d. e. 11 órakor fogadta. A kihallgatás másfél óra hosszáig tartott. **Andrássy gróf környezetéből az hallik, hogy a válság megoldásának esélyei most még nem kedvezőek. Andrássy ma még Bécsben marad. Ő Felsége holnap valószínűleg újra fogadja.**

Andrássy gróf a kihallgatás után Pietreich közös hadügyminiszterrel értekezett.

(Andrássy kihallgatásának célja)

Késő éjjel értesültünk tudósítónktól: mint félhivatalosan is jelentik Andrássy kihallgatásának csak a kölcsönös tájékozódás a célja, mert Andrássy ezideig a béke tárgyalások folytatására felhatalmazta nincs.

(A függetlenségi párt értekezlete.)

A függetlenségi párt ma este értekezletet tartott Andrássy Gyula gróf meghívása dolgában. Az értekezleten Kossuth kijelentette, hogy úgy őt, mint Apponyt rendkívül meglepte Andrássy meghívása, amelyről ők mitsem tudtak előzetesen. Andrássy, mint magán ember és nem mint a koalíció vezérfőfia jelent meg a királynál kihallgatáson. Egyébként pedig Bécsben semmi sem történt, ami a függetlenségi párt előzetes akciószabadságát sértené. A párt egyhangulag elfogadta a vezérlőbizottságnak a kereskedelmi szerződés ellen hozott tiltakozó határozatát.

(Andrássy nyilatkozatai.)

Ő Felségénél való kihallgatása után Andrássy gróf több ujságíró kérdését fogadta. Az egyik hirlapíró kérdésére azt felelte, hogy őt a király nagyon kegyesen fogadta. **A magyar ügy azonban nagyon rosszul áll, kilátásaink nem kedvezők, a felajánlott engedmények pedig elégtelenek.** Erre az ujságíró azt kérdezte, hogy a nehézségek a mostani válságot előidézték bonyadalmak összességére vonatkoznak, vagy csupán egyes elszigetelt katonai, vagy gazdasági kérdésekre? **Erre azt felelte Andrássy, hogy a nehézségeket kizárólag a katonai kérdések okozzák.** E tekintetben a király és a koalíció álláspontja között nagy eltérések vannak. Kijelentette Andrássy, hogy őt a király holnap még egyszer fogadja. Arra a kérdésre, hogy meglátogatja-e a Bécsben levő báró Fejérváryt, azt felelte Andrássy, hogy „*ezt semmiesetre sem teszem.*“

Kinevezés és felfüggesztés

Az új id. főkapitány. Rövid szélcsend.

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 26.

Hirtelen nem lehet eldönteni: tragédiának tekintse-e az ember Vaday László dr. debreceni szereplését?

Ha ismernék tökéletesen szándékait, ha előre sejtethetnék mindazon törvénytelenégeket, amiket elkövetni akar vagy éppen csak szeretne, — rámondanók az áment, hogy itt léte csupa gyász, csupa tragédia.

Igy a felvilágosításoknak szives megtagadása folytán, amely Vaday ur részéről a sajtót érte, — azt kell mondanunk, hogy az id. főkapitány komédiát játszik Debrecenben és homéri kacajokra tart igényt.

Vaday ur, ön nem lehet annyira naiv, hogy a város politikai hangulatát ne ismerné tökéletesen! Ön bizonyára érdeklődött idejövetele előtt és felvilágosításokat kapott: Tudtára adták önnek, hogy Debrecenben kitűnő szalonát termelnek és nem szeretik a tolakodót. Debrecenben sok a civis, de kevés a hazaáruló, — ennél fogva sem az Ön vadaira sem a működésére nincs szükség. — Közölték önnek valószínűleg, hogy a debreceni főkapitányoknak a világ fennállása óta sohasem volt dolguk, — annál kevésbbé eszük.

Miért jött tehát Ön ide, ha mindezekről előre értesült?

A logika ellen véténénk, ha nem hátulról kezdenék a kérdezősködést.

Arra vágyott talán, hogy a debreceni főkapitányok sorát méltóan befejezze? Vágyott a téllenségre és arra a dicső valamire, amikor az emberek — eo ipso — nem tudják használni az agyukat? Avagy talán debreceni mézesre vágyott és finoman pörkölt paprikás szalonárára?

Nagy esalódásban méltóztatik majd ringatózni igen tisztelt id. főkapitány ur! Komédiásnak nézik önt és kategorice ki-

jelentik, hogy minden mézest és pörkölt szalonát letarolt már Boda ur a kormánybiztos.

Önnek legfeljebb a csupasz Hortobágy maradt, vagyis a Hortobágy gazdasági hasznosításának kérdése.

Addig, amíg ennek megoldásába nem fog, — komédia lesz az ön itteni szereplése. A megoldással tragikai hőssé avatná magát.

Hát csak méltóztatnék illő reverenciával „intézni“ a debreceni főkapitányság ügyeit. Senkisésem lesz tanuja, ha közbe-közbe a polkba méltóztatik küldeni Tóth János urat, aki volt olyan vakmerő, hogy minden téren tisztes érdemeket szerzett magának az előléptetéshez és a vaskoronarendhez.

Letarolt mezőn — bizony — keserves legelészni . . .

A ma történetekről tudósítónk a következőket jelentik:

Epilógus.

A városi tanácshoz ma reggel köszöntött be a belügyminiszter azon értesítéssel, hogy Vaday László Dr., budapesti államrendőrségi fogalmazót Debrecen id. főkapitányává kinevezte.

Az értesítéshez a belügyminiszter mindössze annyit fűzött, hogy Vaday kinevezése Tóth János felmentése folytán vált szükségessé.

Törvény szerint Vadaynak csak ma lehetett átvenni Végh- és Tóth örökét. Abból a körülményből, hogy az átadás és átvétel még tegnap megtörtént, azt lehet következtetni, hogy a belügyminiszter ezuttal is statáriális uton intézkedett.

Ujabb adat a bekövetkezendő vád alá helyezési indítványhoz.

Hivatalos értesítés

A felfüggesztett rendőrtisztviselőknek ma kézbesítették hivatalos uton a dekrétumot, hogy a belügyminiszter jónak látta őket egyelőre várakozási állományba helyezni.

A hivatalos értesítés semmiféle emociót nem szült a Kristóffy-féle végzet által sújtottakra. Mindegyik érzi és tudja, hogy méltatlanul éri őket a törvénytelen kéz erőszakoskodása és hogy rövid idő múlva újra elfoglalhatják hivatalukat.

Addig legalább egy kis szabadságidőt élveznek . . .

Működésben.

Dr. Vaday László ma már úgy működött a főkapitányságon, mintha világeletemben főkapitány lett volna.

Mindazonáltal még segítségre van szüksége. Ezért Beniczky Tamás rendőrfelügyelő állandóan mellette tartózkodik és felvilágosítja egyes olyan teendőkről és szokásokról, amelyek a budapesti rendőrség kihágási ügyosztályában ismeretlenek.

Itt említjük meg, hogy Tóth János tegnap este elutazott, magával vivén boldog emlékeit. A rendőrtanácsos ur senkitől sem búcsuzott. Elutazásakor az állomáson egy diszes küldöttség, — amely a terhelték és általa letartóztatottakból alakult, — ünnepélyesen szerencsés utat kívánt neki.

A vizsgálat.

Vecsey Imre főjegyző még nem kapott hivatalosan utasítást arra nézve, hogy a felfüggesztett rendőrtisztviselők fegyelmi ügyében a vizsgálatot megkezdje.

Mihelyt az utasítást kézhez veszi, — megkezdi a vizsgálatot azon törekvéssel, hogy a lehető leggyorsabban lefolytassa és ezáltal K. Tóth Mihály és társait a hosszadalmas meghurcoltatástól megkímélje.

Az elpáholt megyefőnök.

Kovács Gusztávról néhány nap óta mélységesen hallgat a krónika, bár a nagy kérdés, hogy jön-e vagy nem jön, még mindig nincs végérvényesen eldöntve.

Fővárosi tudósítónk Kovács Gusztáv állapotáról azt jelenti, hogy a megyefőnök tartósan halad a javulás felé, ámátor a gyógyulás még mindig nem mult el és komplikációktól is lehet tartani.

Kovács Gusztáv bizalmas társaságában nem hiszik, hogy visszajönne Debrecenbe. A szegényérzet sulya késlelteti gyógyulását és fogja meggátolni idejövételét. Szeretnék az utóbbról elhinni, hogy úgy is lesz.

Kormánybiztosság.

Boda Dezső kormánybiztos a körülményekhez képest jól érzi magát Debrecenben. Erre vall legalább az a körülmény, hogy eltávozásáról semmi hír nem szállong.

A szendőri és katonai fedezetet még mindig szükségesnek tartják a kormánybiztosságon, bár minden jel azt mutatja, hogy Debrecen polgárságának ezidőszere a ténnyel szembe van legkevésbé kedvező és ideje.

A jóléti bizottság ülése.

Megirtuk tegnap, hogy a jóléti bizottság tagjai mozgalmat kezdeményeznek azért, hogy megfelelő formában tiltakozás történjék a rendőrszervelet felfüggesztése ellen. Elnök hiányában azonban a jóléti bizottság ülésének összehívása iránt nem lehetett intézkedni.

Ma aztán sürgönyileg értesítette Thaly Kálmán Dr. Révi Náudor ügyvédet, a felfüggesztett rendőrszervelet egy részének védőjét, aki az ülés összehívását sürgeti, hogy az elnöklés jogát átengedte Szabó Kálmán orsz. képviselő, alelnöknek.

Szabó Kálmántól ezzel egyidejűleg az a távirati értesítés jött, hogy holnap délben itthon lesz, hogy a délutáni ülésen amelynek összehívása iránt Kovács József polgármester utján intézkedett, — elnökölhessen.

A koalíció és a póttartalékosok.

Pártközi értekezlet.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, jan. 26.

Kossuth Ferenc kezdeményezésére ma délelőtt 11 órakor pártközi értekezlet volt az országgyűlés delegációs termében. Az értekezleten részt vettek a függetlenségi-párt, alkotmány-párt, uj-párt és a néppárt.

Jelen voltak: Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, báró Bánffy Dezső, Darányi Ignác, gróf Zichy Aladár pártvezérek és a következő képviselők: Földes Béla, gróf Teleki Arvéd, Szatmári Mór, Tóth János, Szakáts Zoltán, gróf Batthyány Tivadar, Bakonyi Samu, Szabó Kálmán, Kubik Béla, Katkovich Béla, Zboray Miklós, Sümei Vilmos, Hentaller Lajos, Szentiványi Árpád, Dániel László, Sággy Gyula, Mihalkovics Jenő, Kelemen Béla, Giesswein Sándor, Moloz Dani, Laehne Hugó, Papp Zoltán, Keller István, Gulner Gyula, gróf Hadik Béla, Hiberth Károly, Putnoky Mór, Pozsgay Miklós, Darányi Ferenc, gróf Dessewffy Emil, gróf Zichy Vladimir, Okolossányi László, Rostóry Mór, Sturmán György, Benedek

János, Kálosi József, Szász József, Molnár János és Szász Zsombor. Justh Gyula elnököt belépésekor megéljenezték.

Kossuth Ferenc megnyitja a pártközi értekezletet. Konstatálja, hogy a mai tanácskozásnak tisztán csak jótékonyági jellege van és erre meghívta az összes pártokat. A horvát és nemzetiségi képviselők bejelentették csatlakozásukat, ellenben a szabadelvű párt visszautasította a meghívást. Kéri, hogy válaszsának elnököt. (Éljen Kossuth!)

Kossuth Ferenc, mint elnök az ülést megnyitja. Felkéri Tóth Jánost a jegyzőkönyv vezetésére. Ezután jelenti, hogy a vezérlőbizottság a póttartalékosok családjainak felsegélyezése érdekében már elfogadta Hadik János gróf két indítványát.

Tóth János felolvassa az indítványokat, amelyeket az értekezlet elfogad.

Kossuth Ferenc indítványára ezután bizottságot alakítanak, felhívják a képviselőket, hogy tehetségükhöz képest adakozzanak, a pénzt a bizottság gyűjti össze. A képviselők összeírják kerületeikben a póttartalékosok családjainak névsorát.

A bizottság tagjaiul megválasztottak: Zboray Miklós, Leszkay Gyula, Semsey Boldizsár és Dániel László. Miután a nemzetiségiek és horvátok közül senki sem jelent meg, ezeket levélben szólítják fel arra, hogy jelöljenek tagokat a bizottságba.

Ezzel a pártközi értekezlet véget ért.

A pártközi értekezlet után a képviselők még sokáig együtt maradtak s körülvéve a vezéreket sokáig tanácskoztak a helyzetről. — Ott voltak a nagy csoportban Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Bánffy Dezső báró, Zichy Aladár gróf.

A bécsi eshetőségekről beszéltek, de nem nagy optimizmussal. Általában az a nézet, hogy ha Bécsben van is hajlandóság a békére, még sokáig fog tartani, amíg meg lesz a békés kibontakozás.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— január 26.

Ma van az a nagyon híres dátum
Melyen fucsba ment sok szép mandátum.

Ekkor hasalt el jó Tisza Pista,
Sok mameluk, sápista, sipista.

Bécsből hangzott: „Döntsen hát a nemzet!”
És a döntés semmi jót sem nemzett.

Egy-két ilyen dátumot bevárunk,
Alkotmányunk marad erős várunk.

A filléres bankokról.

(A közönség köréből.)

— jan. 26.

A következő levél leadására kéretünk fel:

— A Szabadság foglalkozott a filléres bankok dolgával, amely nagyon életre való, talpra esett cikk volt.

Írója elmondja, hogy a filléres bankok legnagyobb bizonyítékai a mai általános elszegényesedésnek.

Én a magam részéről tudnék erre egy jó példával szolgálni.

Néhány évvel ezelőtt még egy kisebb vidéki városban laktam, hol mostanáig semmiféle bank nem létezett. Egyszer csak váratlanul néhány odaváló pénzesebb ember

filléres bank felállításán törte a fejét, a mi meg is történt s így néhány tönkre ment egyén álláshoz is jutott (tulajdonképen ezek az elnyerendő állás végett ugratták be a tőkepénzeseket a vállalatba).

A nép elég szegény volt mint mindig és mindenütt.

De meglátva s megtudva, hogy itt helyben pénzt és olcsón kínálnak, önkénytelenül s egyik ember a másik után vette fel a pénzt, derűre-borúra.

Igy lett azán egyik ember a másik keze, míg végre az egész nelység adós lett s most nyakig usznak az adósságban.

Hogy mennyire el van a nép vésítve, kitűnik abból, hogy a látszólag olcsó kamatláb mellett az effajta intézetek mindenféle sallangos címeken beiratási, kezelési, bélyeg, kamat-illetékeket is számitanak, úgy hogy az ilyen kölcsön fel vett pénz 9—10 százalékra van felvéve.

Lehetne kérdeni: ezzel van-e hát a népen segítve?

A felelet kereken tagadó, mert az egész eljárás csak üzlet a nép rovására és bérére. Lehet, hogy egyesek fillérenként be be rakják pénzeiket, de bizony elenyésző csekély ezeknek száma azokhoz képest, kik csak pénzt vesznek fel, mit soha meg nem tudnak fizetni.

Ez a száraz, igaz tényállás, mit megcáfolni nem lehet s ha valaki akarná, nem mondaná az igazat.

R. S.

— A debr. ev. ref. egyház e hó 28-án vasárnap délelőtt 10 órakor, az egyház gyűléstermében Presbiteri gyűlést tart.

Rudnay és az Országos Kaszinó.

Az Országos Kaszinóban még mindig nem simult el a Rudnay ügy. Ma 163 tag aláírt egy nyilatkozatot, amelyben kijelentik, hogy követelik a választmánytól a Rudnay kigolyozására vonatkozó indítványnak napi-rendre tűzését és rendes mederben való le-tárgyalását.

— A szt. Erzsébet egyesület által február 3-án rendezendő táncestélyre a már előjegyzett páholyok kiválthatók: Wolafka Antalné alelnöknél (Szent-Anna u. 21 sz.) mindennap d. e. 10—1 óráig. A többi jegyek a már jelzett helyen Borsos Kata és Riesz Lipót üzletben kaphatók. A táncestélyen előadandó palotás-tánc próbái már serényen folynak és igen nagy tetszést aratnak.

— A hercegprimás állapota Vaszary Kolos biboros hercegprimás állapotában — mint a Hírosarnok budapesti könyvatos jelenti — nem állt be változás. Az éjjel egy részét nyugtalanul töltötte, csekély láza is volt, de reggel felé esendes álomba merült s mire felébredt, láza is megszűnt. Orvosai jó jelnek tartják, hogy reggel 8 óra tájt reggelit kért, a mit jó étvágygyal fogyasztott el. Közérzése a délelőtt folyamán is jó volt. Ma is egyre érkeztek a tudakozódó táviratok, a püspöki kar részéről és a vidéken lakó arisztokratáktól. Ma föntjárt a palotában: Darányi Ignác, gróf Zichy Nándor, Horváth Béla főispán, báró Förster Gyula, gróf Zichy János, Pallavicini Ede örgróf nejével, Krizsán Mihály pápai kamarás, Józsefvárosi plébános, Nemes Antal dr. pápai praelatus, Mártonffy Albin államtitkár, gróf Zichy Aladár, Horánszky Lajos országgyűlési képviselő s még számosan.

— Kefegyári munkások mulatsága. A Falk Armin és társa kefegyár munkásai saját betegsegélyző egyletük javára folyó évi február 10-én, szombaton

a Margit-fürdő disztermében zónapostával egybekötött zártkörű táncestélyt rendeznek. Belépési díj személyenként 1 korona 20 fillér. A zenét Veres Tóni jóhírnévű zenekara szolgáltatja. Kezdeté fél 9 órakor. Jegyek válthatók a cég Széchényi utcai fióküzletében, a rendezőség tagjainál és este a pénztárnál. Felfűzések köszönettel fogadtatnak és birlapilag nyugtáztatnak.

— **Halál az utcán.** Az éjszakai nyugalom után jó kedvvel, vidáman távozott hazulról tegnap reggel Kovács Márton újságíró, nem gondolta, szegény hogy az utolsó útjára indul. Szapora léptekkel haladt az utcán hóra alá csoport újságjaival. Hanem alig ment, mintegy ötven lépésnyire rosszul lett, támlolyogni kezdett, egyszerre összerogyott és néhány pernyi vonaglás után, — mielőtt segítséget nyújthattak volna neki meghalt. Szívrohamból érte a szerencsétlen embert.

— **Iparkiállítások.** A Magyar Vaskereskedők Országos Egyesülete 1906. márc. 19-étől július 1-ig a budapesti városligeti iparszarnokban kiállítást rendez, melyen a vas- és fémipar összes cikkei kerülnek bemutatásra. Különös jelentősége lesz a kiállítás u. n. negatív-csoportjának, melyben az olyan vaskereskedelmi cikkek lesznek összegyűjtve, melyek Magyarországon egyáltalában nem készülnek. Ezen komoly jellegű, tanulságos kiállításra felhívjuk iparosaink, különösen kisiparosaink figyelmét, kiknek köréből még eddig csak kevesen jelentették be részvételi szándékukat. A következő évben, 1907. május hó 15-étől szeptember hó 15-ig Pécsen általános kiállítás nyílik meg, melynek célja az egész ország iparát, mezőgazdaságát, állattenyésztését és háziiparát bemutatni, szóval a termelőt a fogyasztóval megismertetni. Az érdeklődőknek a debreceni kereskedelmi és iparkamara készséggel szolgál részletes felvilágosítással.

— **Halálozás.** Szomorú gyász érte Debrecen egyik tisztos polgár-familiáját, — a Darvassy családot. Özv. Kernáts Gyuláné, a „Kegyelet” temetk. intézet tulajdonosa ma rövid szenvedés után elhunyt. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Darvassy Lajosné szül. Mikó Julianna mint anya, Darvassy Lajos, Darvassy Sándor, — Darvassy Vilma férjzett Csordás Sándorné mint testvér gyermekeivel, valamint számos rokonok és az összes üzleti személyzete mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják özvegy Kernáts Gyuláné szül. Darvassy Róza temetkezési intézet tulajdonos folyó hó 25-én este 7 órakor, életének 35 ik, özvegyiségének 4 ik évében, egy napi súlyos szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi részei folyó január hó 27-én, délután 3 órakor fognak a Kőlesey utca 9-ik számú háztól, az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a róm. katolikus temetőben levő sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Debrecen, 1906. január 25. Áldott legyen emléke.

— **A kanyaró.** Ez a retteget gyermekbetegség mánakul tartja magát még ma is a város egyes részén, de kivált a külsőségeken. A megbetegedések azonban most már határozottabban gyérebben fordulnak elő. Igen valószínű, hogy a kanyaró miután immár végiggázolt az egész városon, hovatovább meg fog szünni a járvány. A főorvoshoz érkezett napi jelentések egyhangzóan arról tanuskodnak, hogy a járvány egész tartama alatt enyhe lefolyásúak voltak a kanyaróban történt megbetegedések s halálozás alig egy-két esetben állott be.

— **A debr. hentes- és mészáros munkások** e hó 38-án délután 3 órakor a „Korona” vendéglő éttermében nyilvános szakszűlést tartanak a következő napirenddel: 1. A hentes- és mészárosok helyzete. 2. A szervezkedés célja és haszna.

— **A Kereskedelmi Csarnok** mai estélye elé jogos várakozással tekint úgy az est rendezősége, mint közönsége. A helyeket teljesen lefoglalták a Csarnok tagok hűlgy hozzá tartozói részére. A teljes műsor a következő: 1. Egyveleg. Lehetetlen. Három grácia. Előadja: Iványi Dezső. 2. Magán jelenet (Férjhez menjek-e?) Előadja: Widder Erzsike. 3. Othelloból. (Verdi). „Ave Mária”. Dalok. Előadja: L. Komáromy Mariska. 4. Gordonka solo. Előadja: Unger Lajos. 5. Csupa 6. Példaszó. Jourfix. Előadja: Iványi Dezső. 6. Csalogány dal (Káldytól). Dalok. Előadja: Komáromy Mariska. L. Komáromy Mariska és Iványi Dezső, akik déli gyorsvonattal érkeznek. A vasutait őket a vígjelmű bizottság elnöksége fogadja. A hangversenyt tánc követi, melyhez a zenét Rácz Károly és fia zenekara szolgáltatja.

— **Agylágyulás bacilusa.** Londónból jelentik: Ford Roberston skót patológus tegnap az edinburghi királyi orvosi egyesületben előadást tartott, a mely bizonyára az egész világon a legnagyobb szenzációt fogja kelteni. Ford Roberston az elmtegeknél oly gyakran előforduló általános paralizis okairól beszélt s ismertette hat esztendővel ezelőtt megkezdett tanulmányának eredményét. A tudós tanár valóságban szenzációt keltett azzal a váratlan közlésével, hogy sikerült neki ezt a borzasztó betegséget, amely csak Angliában és Skótszágban évenként kétezer áldozatot követel, baktériumokra visszavezetni. Sikerült megállapítania, hogy az általános paralizis minden kétséget kizárólag bakteriális toxinból ered. Ford Roberstonnak sikerült a bacillust tenyésztenie.

— **Az országos munkásvédő szövetség megalakulása Kabán** Vasárnap alakul meg Kabán (Hajdumegye) az országos munkásvédő szövetség, a melynek alapszabályait nemrég hagyták helyben. A munkásvédő szövetség tagjai az ország földmives munkásai és kisgazdái. A kabai első alakuló közgyűlésre eddig 139 község szocialdemokrata népe 268 küldöttet jelentett be Budapestre az újjászervezett szocialdemokrata párt titkárságánál. A kabai alakuló gyűlésen képviselve lesz: Hajdu, Békés, Csanád, Bihar, Pest, Heves, Borsod, Temes, Tolna, Zala, Somogy, Krassószörény, Háromszék, Arad, Csongrád, Szabolcs és Jásznagykunszolnok megye szocialista szervezete.

— **Halálozások.** A mai napon az anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentettek be: Kernáts Gyuláné ev. ref. 35 éves; Kiss Mihályné ev. ref. 24 éves; Simon Julianna róm. kat. 41 éves.

— **Balassa ur, mint sorsjegyelárusító.** Balassa urat, Braun Jakabnak hívják ugyan, de a Balassa nevet jobban szereti s mint sorsjegyelárusító azt is használja. Ez nem nagy baj volna, ámde nagyobb baj reá nézve az, hogy leleplezték. — A sorsjegyek ugyanis, miket árult, hamisak voltak. Csik Mari és Sebők Franciska oselédleányoknak adott el néhány sorsjegyformára kirajzolt papirost, pár forintért. — A leányok panaszt tettek a rendőrségen, mely megindította Braun-Balassa ur ellen az eljárást.

— **Megszökött vőlegény.** Egy cél dobogtatta állandóan Kiss Vilma élemedett leányzó ifjúságra áhító szívét: férjhez akart menni. Boldog volt tehát, midőn Pintér István szerelmes lett az ő negyven éves bájaiba és megkérte kezét. De a ravasz Pintér, midőn kezét kért, pénzt akart, a leánynak 1000 korona hozományát. Ügyességgel, hazugságokkal ennek körülbelül felét meg is kerítette, a többi már nem sikerült neki kicsalni menyegző előtt. Arra pedig, hogy az esküvőt bevárja, nem volt Pintér Istvánnak semmi kedve. Inkább beérte a fél zsákmánnyal és úgy eltűnt az esküvő előtt három nappal, hogy a legnagyobb utánjárással sem tudták kifürkészni, hol tartózkodik. A csendőrség most körözti a megszökött vőlegényt.

— **Hamispénz — adóban.** Rendkívül hazafias érzelmű egyén lehet Cziráki Mihály h. bagosi lakos. Gondolja, ha már adót fizet ex-lexben, hamis pénzben fizeti, ne vehesse hasznát a kormány. Elment adót fizetni, de a jegyző azzal utasította vissza az egyik öt-koronást, hogy az ólomból készült hamisítvány, melyet el is kobozott. Cziráki több ízben is követelte vissza a pénzt, de csak nem kapta azt meg, sőt kérdőre vonták, honnét került az hozzája. Erre azt állította, hogy a koresmárostól kapta, de midőn beigazolódt, hogy ez nem igaz, beismerete, hogy tudta, hogy a pénz hamis, ép azért este jött vele adót fizetni, azt gondolva, hogy lámpavilágnál tán nem veszik majd észre. A furfangos atyafi ellen megindították az eljárást.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterem **Piac-utca 44. sz. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő szobákban.**

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az **Iziz** hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben **Szilcz Ferenc** gyógyszerárában, **Piac-utca**.

x **Újítás képkeretekben.** Üzletemben a legmodernebb képkeretek készíttetnek, aquerellek, krétarajzok, vagy bármilyen más képekhez tetszés szerinti kivitelben. — Felhívom a t. c. vevőközönségnek a kirakatonban kiállított rámák megismerésére b. figyelmét. **Pongrácz Géza** papírgyári rak-tára a **Bika szálloda** mellett.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Vasárnap, Jan. 28. d. u. „Katalin” operett. (Bérlétszűnet.)
Este: „Csöppség” vigjáték. (Bérlétszűnet.)
Hétfő, jan. 29. „Király házasság” vigjáték. (B).
Kedd, jan. 30. „Bohém szerelem” operett. Ujdonság. (C).
Szerda, jan. 31. „Bohém szerelem” operett. (A).
Csütörtök, febr. 1. „Bohém szerelem” operett. (B).
Péntek, febr. 2. „Jerikó falai” színmű. (C).
Szombat, febr. 3. „Dorrit kisasszony” vigjáték. (A).

* **Drótostót.** Ami közönségünk olyan, mint a változó idő. Megtörténik, hogy világ-hírű darabok bemutatására félig telt ház gyűl össze, míg egy egy érdekesebb reprizre zsufolásig megtelik a nézőtér.

Jan Lehar „Drótostót”-ját, amely két éven keresztül a debreceni színháznak is állandó műsordarabja volt, ma szokatlanul szép háznézte végig. Egy-két pótszék és páholy maradt üresen mindössze.

Bár a szalondrámák szempontjából bizonyos rezignációval állapítjuk meg ezt — nem vitathatjuk el, hogy a közönség nagy várakozása, amelylyel a ma esti előadás elé nézett, — teljesen beigazolódt.

Diszkrét és előkelő művészembernek hozott a mai este megérdemelt, nagy sikert Polgár Sándor, „Pfefferkorn”-járól van szó. Mindvégig élvezet volt szemlélni a csupa kedélyt, amely Polgár Sándor játékból kisugárzott.

Emellett diszkrét volt a szó szoros értelmében és a szerep burleszkjeit egyáltalán nem törekedett kihasználni. Ensemble énekszámait izálással és művészetével adta elő. A felt ház nagy gyönyörűséggel hallgatta és a nyílt színi tepszkon kívül a felvonások végén is sokszor szólította a lámpák elé.

A sikerből Zilahiné, Fóthi Frida, Békési, Sarkadi, és Arkossy szintén kivették a részüket. — Az előjátékban Szakácsné és Szabó Gyula mókáztak derült humorral. — Szakács Ilus és Böske, mint Jankó és Zsuzska — hájósan mozogtak a színpadon.

(b e.)

* **Bohém szerelem.** Hertlay „Bohém szerelemnek” nagy érdeklődéssel várt bemutató előadása újból halasztást szenved. — Vasárnapra hirdetett előadása elmarad, helyette kedden kerül színre. A késedelmet technikai akadályok okozták.

* **Dorrit kisasszony.** Ez a címe a színházunk legközelebbi újdonságának, melyet a „Bohém szerelem” után nyomban színre hoznak. „Dorrit kisasszony” elmés dialógusán ötletesen kigondolt kacagtató meséjén sok vidám órán át fog szórakozni a közönség. A két főszerepet Szabó Irma és Békési játsszák.

* **Király házasság.** A színi évad első darabját a „Király házasság” című történelmi vígjátékot hétfőn fogják újból színre hozni. Ezúttal először fogják bérletben adni. Az előadást Zilahy páratlan alakítása teszi vonzóvá.

TAVIRATOK.

Egy kórház panamája.

Békéscsaba, jan. 26. Békéscsabán a köz-kórház ügyében dr. Zöldy János főorvos vezetésével serényen folyik a vizsgálat. A belügyminiszter dr. Fáy Aladár közegészségügyi felügyelőt és Berényi János számvizsgálót küldte ki, akik átvették a vizsgálat vezetését. Feledi Géza kórházi gondnok, aki öngyilkossági kísérletet követett el, felépült sebeiből.

Borzalmas halál.

Letenye, jan. 26. Tóth Péter lasztonyai (Zalamenye) parasztagazda e hó 22. és 23-ika közötti éjjelen lakodalomból ittas állapotban hazafelé tartott és utközben a nagy hóban elesett és reggelre megfagyott.

Az osztrák ujságírók gyászja.

Bécs, jan. 26. Werthner Adolf, az osztrák ujságíró egyesület elnöke, a Neue Freie Presse társalapítója, életének 78-ik évében meghalt. Werthner boroszlói származású volt.

Kivándorlás.

Letenye, jan. 26. Az utóbbi hetekben Tóth-Szerdahely, Tótszentmárton és Molnári zalamegyei községekből több mint 80 ember vándorolt ki Amerikába. Családjuk itt maradt. A kivándorlók kölcsönöket vesznek fel, hogy Amerikába utazhassanak.

Budapesti gabonafőzede.

Budapest, jan. 26.

(Déli hírlap.)

Buzakínálát mérsékelt, vételke iv csekély. Bányadt irányzat mellett 8,000 méter-mázsa került forgalomba néhány fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonafajták változatlanok. Idő: szép, de hideg.

Busa áprilisra	17.08—10.
Buza októberre	16.86—88.
Rosa áprilisra	13.96—98.
Zab áprilisra	14.90—92.
Tengeri májusra	13.94—96.
Repece 1906. augusztusra	27.90—98.

Törvényszék.

Eötvös Bálint dr. bűnpöre a Kurián.

A kir. Kuria harmadik büntető tanácsa ma délelőtt folytatta Eötvös Bálint dr. bűnügyének tárgyalását. Tassy Pal koronaügyész helyettes röviden válaszolt Edvi Illés Károly védőnek tegnap elmondott érveléseire, amelyek során a vádlott fölmentését, esetleg a vizsgálat kiegészítését kérte. A koronaügyész helyettes ezintén abból az álláspontból indul, hogy a Kuria köteles a tábla ítéletében elfogadott tényeket figyelembe venni.

Edvi Illés Károly védő rövid replikájában újból hivatkozott a tábla hiányos tény-megállapításaira és kérte a Kuriát, hogy büntetendő cselekmény hiányában ne vállalkozzék magánjogi igények behajtására. Ha a vádlottat elítélik, ez a züllés kezdete s egészen bizonyos, hogy ebben az esetben a sértett egy fillért sem lát. Míg, ha fölmentik, elég fiatal a vádlott ahhoz, hogy vagyont gyűjthessen és kötelességének eleget tessen. Kéri a Kuriát, adja meg a szerencsétlen vádlottnak ezt a lehetőséget.

Tizenegy órakor a Kuria tanácskozássra vonult vissza s délután félkettőkor hirdette ki döntését, mely szerint az Eötvös Bálintra rászabott háromévi börtönbüntetést feloldotta és a táblát új tárgyalásra utasította.

§ **A gondatlanság miatt.** Alsójózsán egymás szomszédságában laknak Kiss József és Molnár Gábor tanyai lakosok s a tanyáik mellett elterülő birtokaik is határosak. A két szomszéd között örökös a háboruszkodás, mert gyakorta megesik, hogy a jószágaik átbitangolnak egymás gazdaságára és kisebb nagyobb károkat okoznak. Ilyen eset történt a múlt év nyarán augusztus hó 14 én is. — Molnár Gábor hasonnevű fia ugyanis lovaikat legeltette a rétjükön, miközben elaludt és a szabadjára engedett lovak átvágtak a Kisék dinnye földjére. Ezt észrevette Kiss József, aki dühében husángot ragadott, rárontott a gondatlan fiúra és felindulásában úgy főbe sújtotta őt, hogy az a hatalmas ütés következtében agyrázkódást szenvedett és hetekig nyomta az ágyát, míg felépült. — A gyerek apja annak idején súlyos testisértés címén feljelentést tett Kiss József ellen, akit tegnap vont felelősségre tettéért a törvényszék, mely az enyhítő körülmények figyelembe vételével csak 2 napi fogházra ítélte. — Az ítélet jogerős.

Szerkesztői-posta.

Tüske. Az ön kételyeire kellően megfelel a mi „Budapesti Hírlap” második vezércikkének egyik passzusa, a melyre nyugodtan hivatkozhatik bárkivel szemben. Így hangzik:

„Gyakran épp a gavallérságnak és előkelőségnek bizonyítéka, hogy valaki meggyőződve tévedéséről, más s tán éppen az ellenkező álláspontra tér át.”

Megugroti vőlegény. Sorait nagy örömmel vettük, hogy a dolog végre teljesebbé ment. — Mindenesetre csudálkozunk azon, hogy ön, a ki olyan eszes, praktikus ember, tisztességes, rendes

körülmények közt él, megengedhette, hogy leánya egy mágnás kérje meg, ki katonaság kinek még hozzá vagyona sincs. Legyen a lány bármily szerelmes belé, a min végre csudálkozni nem lehet, de mégis csak nagyon meggondolandó a dolog; az a katonaság és mágnás, kinek nincs semmije a leányt feltétlenül nem a szép két szeméért kérte meg, de talán adósága van, vagy a leány vagyonára spekulál. Megkell gondolni, hogy egy ilyen katonáért nem csak kauciót kell majd letenni, de majd tartani is kell, mert egy mágnásnak a rangjához méltón kell élni, ha megnősül s legvalószínűbb, hogy igazi adósságát majd csak akkor vallja be, ha az esküvőre kerül a sor. Ekkor kerül ön majd bajba, a szerelmes leány elsorvad a szerelemtől s kiábrándul a szélhámos lovagból, a — vőlegény pedig megugrik. Mire a leánya majd hirbe kerül s könnyen lehetséges, hogy így majd teljesen kiábrándul a szerelemből, de hogy egy kis plejtkának ki lesz téve, azon majd ne esudálkozzék. Jobb is, ha egy ilyen piszkos gazember még a lakadalom előtt megugrik, nem pedig utána. Az a legnagyobb szédelgés, mikor közvetlen a lány vagyonára vadásznak s a leányt csak ráadásnak veszik. Az ilyen filisztereket meg kellene seprözni.

Városi Színház.

Bérlet 100. szám (A)

Debrecen, szombat, 1906. jan. hó 27 én:

A postás fiu és huga.

Énekes bohózat.

SZEMÉLYEK:

Dr. Csipkés Emil, a B-Híradó munkatársa Kondor Ernő.
Báró Szalánczy — Deéssy Alfréd.
Vaukai Endre, színiigazgató Békési Gyula.
Álmsi Milka) Almásy Lola.
Bájkéri Lili) a színház tagjai Sz. Gárdonyi T.
Merényi Ákos, rendező — Szabó Gyula.
Felhő Muki, levélhordó — Polgár Sándor.
Klári, a huga — Fóthi Frida.
Pityke, szerkesztőségi szolga Sarkadi Vilmos

Vasárnap, január. 28-án, két előadás:

Délután 3 órakor: Este fél 7 órakor:

KATALIN. CSÖPPSÉG.

Operette.

Vígjáték.

NYAVALYATŐRÉS!

Éi nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szorít, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszerár” által Majna-Frankfurt.

Szőlővessző

A világhírű

„Delaware”

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.

a szőlészet kincse.

A phyloxeraának ellent áll!!

Leírását és árjegyzéket

ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagy mennyiségű sima és gyökerező

DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
ismét a

**Küküllőmenti
Első szőlőültvénytelep**

(Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 25 N.-Küküllőmegye)
volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait
óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel ön-
tözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep amely
ez évben is valóban szép és minden tekintetben
kifogástalan minőségű szőlőültvényeket szállít.
és árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve

MAGYAR

állam vasutak

menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárád felé —	d. u.	8 30
Budapest — Nagyvárád felé —	este	10 25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6 55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8 24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8 51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 36
m. á. vasúttól	reggel	5 35
vásártérrel —	reggel	5 44
m. á. vasúttól	d. e.	8 09
vásártérrel —	d. e.	8 16
H.-Böszörmény	d. u.	11 11
B.-Sz. Mihály	d. u.	11 20
felé	d. u.	4 41
m. á. vasúttól	d. u.	4 54
vásártérrel —	este	7 —
m. á. vasúttól	este	7 07
vásártérrel —	reggel	4 35
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4 56
F.-Abony felé vásártérrel —	d. u.	4 56
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v. től	d. u.	5 16
O.-Kócs — Polgár felé vásártérrel	reggel	9 35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4 51
Derecske — N.-Léta felé — —		
Bépre érkezik:		
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35
Budapestről Debrecenbe indul:		
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 8 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15
Debrecenbe érkezik:		
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8 29
Budapest — Nagyvárád f. gyors	este	6 40
Budapest — Nagyvárád felől —	éjjel	2 24
Budapest — Nagyvárád felől —	d. u.	8 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár — M.-Sziget felől — —	d. e.	4 31
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Sziget felől — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11 31
vásártérre —	reggel	7 33
mávasúthoz —	d. e.	7 40
vásártérre —	este	6 32
mávasúthoz —	este	6 28
vásártérre —	d. u.	8 29
mávasúthoz —	d. u.	8 35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7 54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8 18

Hirdetések
művészi illusztrálása,
szövegezése,
eredeti tervezetek ki-
dolgozása és előle-
ges költségvetések
teljesen díjtanul.

GOLDBERGER A.V.
BUDAPEST, N. VÁCI-UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes ala-
pitvány folytán a debreceni ref. Egyház
tutajdonát képező azon földterület, mely
a hadházi-ut mentén az Apafy utca és
Ferencz József lovasági lakánya között
fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké
földaraboltatván: e házhelyek mérségtel-
áron s igen kedvező részletfizetési föl-
tetelek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház
ügyvédnél Piac u. 44. sz. alatt.
Debrecen, 1905. április 20.
A debreceni ref. egyház küldöttsége.

Oh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyál-
kásodás ellen
gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják
és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

**„NADOR”
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csaka-
mar meggyógyított.

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor
Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilc
Ferenc, Koczián Dezső, Radakovits Géza, Tóth Béla gyógyszerárában.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMOTOR.
Mindenütt kapható.

Vásárlóhely: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer mindennemű fagyások ellen, nem különben
fagyás okozta elhanyagolt régi sebek eltávolítására.
1 tégely ára 2 korona.

Pserhofer-pulmonin

kitűnően bevált szer még oly idült köhögés, légszűrés, tüdőbaj,
szamárhurut ellen, ugy gyermekek, mint felnőttek számára. 3—4 üveg
elegendő. Orvosilag többszörösen ajánlva.
1 üveg ára 2 korona 50 fillér.

Pserhofer migrän csokoládé

elsőrendű szer migrän, ideges fejfájás és neuralgia azonnali megszüntetésére
1 doboz ára 1 korona 60 fillér.

Pserhofer-arckrém

pörsenések, bőratkák, szeplők és az arcbőr minden tisztatlanságá-
nak eltávolítására.
1 tégely ára 1 korona 60 fillér.

Kizárólagosan megrendelhető:

Pserhofer J. gyógyszerárában

WIEN, I., SINGERSTRASSE 15.

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

ALAPITTA TOTT 1869-ben.

DEBRECEN (Iparbankudvar)

MAGY. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK Főelárusítója.

Betéteket elfogad. Kölcsönöket nyújt váltókra és ingatlanokra. Törlesztéses kölcsönöket nyújt 600 kornán felül ingatlanokra, (földbirtok és házakra.) Tőzsdei megbízásokat teljesít értékpapírok vételére és eladására. Kölcsönöket ad értékpapírokra, záloglevelekre, vidéki pénzintézet részvényeire és ékszerekre. Ércpénzeket vesz és elad.

Ugyanitt elfogadtatnak még tagjelentkezések a

C. SORSJEGYCSOPORTBA

mely 100 drb, 3% magyar jelzálog sorsjegy együttes megvásárlására alakult havi 10 forint befizetéssel.

Bővebb felvilágosítással szolgál fenti intézet.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,

felvóiratok,

ÁRJEGYZÉKEK,

számlák,

ZÁRSZÁMADÁSOK,

BÁLI MEGHIVÓK,

TANCRENDEK,

FALRAGASZOK,

KÖRLEVELEK,

a legszebb kivitelben.

a „SZABADSÁG”

pol. napilap,

kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsasajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a

„SZABADSÁG”

részére

jutányosan felvételnek.

A
„SZABADSÁG”

a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.

Vidéken:

Egész évre 20 kor.
Fél évre 10 kor.
Negyed évre 5 kor.